

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia kwietnia 2011 r.

**Pani
Bogumiła Smolarczyk
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wielgomłynach**

LLO-4100-03-09/2011
P/10/007

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła kontrolę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgomłynach, zwanego dalej „GOPS”, w zakresie prowadzenia postępowań o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, działań windykacyjnych w stosunku do dłużników alimentacyjnych i realizacji programu dofinansowanego ze środków europejskich.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 kwietnia 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Kierownik niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działalność GOPS w zakresie objętym kontrolą.

1. GOPS realizował zadania Gminy Wielgomłyny wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów².

Prawidłowo dokumentowano prowadzone postępowania o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Analiza 19 decyzji (100% wydanych) o przyznaniu świadczenia z funduszu alimentacyjnego wykazała m.in., że wnioski były rzetelnie zweryfikowane, prawidłowo ustalono dochód uprawniający do świadczeń, prawo do świadczeń zostało ustalone na właściwy okres i w prawidłowych kwotach, wypłaty świadczeń realizowano terminowo.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.

2. W GOPS prowadzono ewidencję analityczną dłużników zalegających z płatnościami z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, która umożliwiała identyfikację osoby dłużnika, okresu i kwoty zaległości.

Na koniec 2010 r., ze zwrotem środków z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zalegało 19 dłużników alimentacyjnych, a łączna kwota ich zaległości wynosiła 135,4 tys. zł (bez odsetek).

Kontrola wykazała, że w sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2010 r. GOPS wykazał w §092 *Pozostałe odsetki* zawyżoną kwotę należności z tytułu odsetek od dłużników alimentacyjnych, naliczonych na koniec roku w wysokości 29.693 zł. W toku kontroli kwota należnych odsetek na koniec roku została ponownie ustalona, w prawidłowej kwocie 14.880,60 zł. Ponadto kwota 29.693 zł nie została ujęta w księgach rachunkowych GOPS. Ww. sprawozdanie Rb-27ZZ z 17.01.2011 r. podpisała Główna Księgowa GOPS i z upoważnienia Wójta Kierownik GOPS.

Główna Księgowa wyjaśniła, iż odsetki naliczyła błędnie, od całej kwoty zadłużenia od pierwszego dnia powstania zaległości, a nie od zaległości za poszczególne miesiące, oraz że nie zaksięgowała odsetek, ponieważ również przed objęciem przez nią stanowiska Głównej Księgowej GOPS (od 1.03.2010 r.) odsetki te nie były księgowane w GOPS, lecz w Urzędzie Gminy. Ponadto zadeklarowała, że od 2011 r. odsetki należne naliczane na koniec kwartału będą księgowane w GOPS.

Stosownie do art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych³ naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest m.in. wykazanie w sprawozdaniu z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania, danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

3. Po zakończeniu okresu świadczeniowego wydała Pani Kierownik decyzje administracyjne, wymagane art. 27 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych, należności z tytułu otrzymanych przez osoby uprawnione świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Nie wysłano jednak do dłużników upomnień na podstawie art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁴, a w konsekwencji nie wystawiano również tytułów wykonawczych. Podjęcia działań windykacyjnych wobec dłużników alimentacyjnych w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r.

³ Dz.U. z 2005r., nr 14, poz. 114 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2005 r., nr 229, poz. 1954, ze zm.

o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁵ wymaga art. 27 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W złożonym wyjaśnieniu Pani Kierownik nie wyjaśniła przyczyn niepodjęcia działań windykacyjnych na podstawie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, potwierdziła jedynie fakt niepodjęcia tych działań i stwierdziła, że w najbliższym czasie upomnienia zostaną wysłane.

Stosownie do art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niepobranie lub niedochodzenie należności Skarbu Państwa i jednostki samorządu terytorialnego.

4. Od 2008 r. GOPS jest Beneficjentem projektu „Powroty, my też jeszcze potrafimy”, dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Planowana wartość Projektu w 2010 r. wynosiła 123.420 zł, z tego: płatność ze środków europejskich – 104.907 zł, dotacja z budżetu krajowego – 5.553,90 zł i wkład własny -12.959,10 zł. Wszystkie wnioski o płatność, zawierające sprawozdania z realizacji Projektu, zostały zatwierdzone przez Instytucję Wdrażającą – Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi. Niewykorzystane do końca 2010 r. dofinansowanie w kwocie 886,09 zł Urząd zwrócił terminowo, lecz podział tej kwoty, dokonany przez Główną Księgową GOPS, na część zwracaną na rachunek Ministerstwa Finansów w BGK – 753,18 zł (środki europejskie) i zwracaną na rachunek WUP - 132,91 zł (dotacja z budżetu krajowego) został obliczony nieprawidłowo. Prawidłowo kwoty te powinny wynosić odpowiednio 841,54 zł i 44,55 zł. Przyczyną niewłaściwego podziału wg Pani wyjaśnienia była pomyłka w ustaleniu wartości wskaźników podziału. WUP, poinformowany przez Panią Kierownik o zaistniałej pomyłce, w piśmie z 22 marca 2011 r. ustalił, że korekta błędnie dokonanego zwrotu zostanie dokonana w terminie późniejszym, dopiero z chwilą utworzenia w WUP nowego zadania z przeznaczeniem na zwrot środków dla gmin i przekazaniu przez WUP nadpłaty na rachunek Beneficjenta.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- dokonanie w ewidencji i sprawozdaniu Rb-27ZZ korekt w zakresie kwoty odsetek naliczonych na koniec 2010 r. od zaległości dłużników alimentacyjnych oraz poinformowanie o dokonanych korektach Urzędu Gminy;
- bieżące podejmowanie działań windykacyjnych wobec dłużników w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;

⁵ Dz. U. z 2005r.Nr 229, poz. 1954 ze zm.

- po otrzymaniu z WUP zwrotu dokonanej nadpłaty dokonanie zwrotu tej kwoty na rachunek Ministerstwa Finansów prowadzony w BGK, dokonanie korekt w ewidencji i poinformowanie o tym Urzędu Gminy.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kierownik, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.